

Regler for valg av biskop – utkast til regler til Kirkemøtet 2018

§ 1. Underretning om ledig bispestilling

Kirkerådet skal ved ledighet i en bispestilling i Den norske kirke underrette vedkommende bispedømmeråd om at det skal nominere kandidater til ny biskop innen en frist fastsatt av Kirkerådet. Kirkerådet skal tilstrebe at parallelle valgprosesser av biskoper i ulike bispedømmer unngås.

§ 2. Bispedømmerådets nominasjon

Bispedømmerådet skal innen den fastsatte fristen nominere inntil fem personer som bispedømmerådet anser som skikket til å bli tilsatt som ny biskop. Bispedømmerådet skal før det gjør vedtak om nominasjon avholde et forberedende møte og på det grunnlag gi kandidater som vurderes nominert anledning til å uttale seg om de ønsker å motta nominasjon. Det er et vilkår at kandidatene oppfyller kvalifikasjonskravene for tilsetting som menighetsprest.

De enkelte medlemmer av bispedømmerådet skal, etter at rådslagning har funnet sted, avgi stemme på tre kandidater. De fem kandidatene som har fått flest stemmer, er nominert. Gyldig vedtak om nominasjon skal omfatte begge kjønn. Ved stemmelikhet for femte kandidat, avgjøres nominasjonen av denne kandidaten ved ny stemmegivning. Ved fortsatt stemmelikhet for femte kandidat foretas loddtrekning. Dersom det er avgitt stemme på til sammen tre eller fire kandidater blir kun disse nominert.

Dersom avstemningen ikke har ledet frem til gyldig vedtak, skal det foretas ny rådslagning og ny avstemning.

Vedtak kan ikke gjøres uten at samtlige av rådets medlemmer, eventuelt varamedlemmer, er til stede i møtet. Møtet holdes for lukkede dører. Rådslagningen er hemmelig. Nominasjonen innføres i bispedømmerådets forhandlingsprotokoll. De personer som blir nominert, nevnes i alfabetisk orden. Samtlige tilstedeværende medlemmer skal underskrive protokollen.

Bispedømmerådet skal straks etter nominasjonen sende en utskrift av protokollen til Kirkerådet sammen med sentrale biografiske opplysninger om hver av de nominerte kandidatene.

§ 3. Supplerende nominasjon

Kirkerådet skal gi en frist for å stille supplerende kandidater til bispedømmerådets nominasjon. Det er et vilkår at kandidatene oppfyller kvalifikasjonskravene for tilsetting som menighetsprest. Minst 100 stemmeberettigede fra minimum tre forskjellige prostier, kan gå sammen om å stille kandidater. Områder utenfor bispedømmet regnes i denne sammenheng som ett prosti.

Supplerende kandidater må være forespurt, villige til å bli nominert samt fylle ut en oversikt om sentrale biografiske opplysninger.

Kirkerådet skal kontrollere at reglene for supplerende nominasjon er fulgt og at kandidatene oppfyller de formelle kvalifikasjonskravene.

§ 4. Stemmerett

Følgende grupper er stemmeberettigede:

- a) Menighetsrådsmedlemmer i vedkommende bispedømme. Menighetsråds-medlemmene i døvemenighetene har stemmerett ved valg av biskop i Oslo bispedømme.
- b) Prester i ordnet kirkelig stilling i vedkommende bispedømme. Prester i døvepresttjenesten har stemmerett ved valg av biskop i Oslo bispedømme. Prester i Den norske kirke i feltprestkorpset har stemmerett ved valg av biskop i det bispedømmet de tjenestegjør.
- c) Vigslede kateketer, diakoner og kantorer i ordnet kirkelig stilling i vedkommende bispedømme.
- d) Valgte ungdomsråds-medlemmer i vedkommende bispedømme.
- e) Kirkemøtets medlemmer, herunder biskopene.
- f) Representantene fra de teologiske utdannings-institusjoner med tale- og forslagsrett på Kirkemøtet og lederne av de praktisk-teologiske utdanningene på Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo, Det teologiske menighetsfakultet og VID vitenskapelige høyskole.
- g) Representantene fra Ungdommens kirkemøte med tale- og forslagsrett på Kirkemøtet.
- h) Prostene i de øvrige bispedømmer.
- i) Samisk kirkeråds medlemmer har stemmerett ved bispevalg i Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland, Nidaros, Hamar, Møre og Oslo bispedømmer.

I tvilstilfeller treffes avgjørelse om stemmerett av Kirkerådet.

§ 5. Valg av biskop

Kirkerådet skal sende underretning om de som er nominert etter §§ 2 og 3 til de stemmeberettigede med oppfordring om innen en frist å gi stemme til den kandidat de anser som mest skikket til å bli valgt som biskop. Gyldig stemme skal inneholde kun ett navn. Det er også adgang til å stemme blankt.

Underretningen skal inneholde de nominertes navn i alfabetisk rekkefølge og sentrale biografiske opplysninger om hver av kandidatene. Kirkerådet skal opplyse om at nominasjonen er bindende for de stemmeberettigede.

Kirkerådet skal før avstemningsperioden begynner avholde en offentlig høring av alle nominerte kandidater. Høringen skal legge vekt på sentrale områder i biskopens tjeneste. Kirkerådet skal tilrettelegge høringen for direkte videooverføring og gjøre den offentlig tilgjengelig i avstemningsperioden.

Stemmeavgivningen for stemmeberettigede i kategoriene § 4 a), d) og i) finner sted i rådsmøte. Rådsmøtet hvor stemmeavgivningen finner sted, avholdes innen et tidsrom fastsatt av Kirkerådet. Rådslagningen i rådsmøtet skal være hemmelig. Stemmeavgivningen for de stemmeberettigede i kategoriene § 4 b), c), e), f), g) og h) er hemmelig. For å ivareta prinsippet om hemmelig valg kan de stemmeberettigede kun avgi stemme én gang.

§ 6. Valgoppgjør og eventuell 2. valgomgang

Kirkerådet skal foreta opptelling og valgoppgjør. Stemmer fra menighetsrådsmedlemmene og ungdomsrådsmedlemmene skal i valgoppgjøret telle 1/3, prester og andre i vigslede stillinger i det aktuelle bispedømme skal telle 1/3, leke nasjonale stemmer skal telle 1/6 og geistlige nasjonale stemmer skal telle 1/6. Stemmene fra representantene fra de teologiske fakulteter regnes i denne sammenheng som geistlige nasjonale stemmer.

En kandidat som etter vektingen oppnår samlet stemmeandel over 50 prosent, vinner valget. Hvis ingen oppnår dette, går de to med størst stemmeandel etter vekting videre til 2. valgomgang. Kirkerådet skal da sende underretning om de to kandidater som har størst stemmeandel til de stemmeberettigede med oppfordring om innen en frist å gi stemme til den kandidat de anser som mest skikket til å bli valgt som biskop. Kirkerådet skal deretter foreta opptelling og valgoppgjør etter vekting i henhold til første ledd og erklære vinneren av valget.

§ 7. Nominasjon og tilsetting av preses i Bispemøtet

Kirkerådet skal ved ledighet i stillingen som preses i Bispemøtet underrette Bispemøtet om at det innen en frist skal nominere inntil tre av de tjenestegjørende biskopene til stillingen. I særlige tilfeller kan Bispemøtet nominere andre Bispemøtet anser som skikket til å bli ny preses i Bispemøtet.

Bispemøtet skal forelegge de nominerte for bispedømmerådene og stemmeberettigede tilsatte og menighetsråd i Nidaros domprosti med oppfordring om innen en frist å gi stemme til de nominerte i prioritert rekkefølge. Bispemøtet skal deretter foreta en prioritering av de nominerte og oversende dette til Kirkerådet innen en frist fastsatt av Kirkerådet. Det skal ikke gis begrunnelser for prioriteringene.

Kirkerådet skal tilsette en av de tre kandidatene som får flest stemmer. Ved tilsetting kreves alminnelig flertall.

ALTERNATIVT:

§ 7. Nominasjon og valg av preses i Bispemøtet

Kirkerådet skal ved ledighet i stillingen som preses i Bispemøtet underrette Bispemøtet om at det innen en frist skal nominere to til tre personer som Bispemøtet anser som skikket til å bli ny preses i Bispemøtet. Gyldig vedtak om nominasjon må inneholde minst to kandidater.

Kirkerådet skal oppfordre de stemmeberettigede i Nidaros domprosti, jf. § 4 bokstavene a) til d), samt alle stemmeberettigede på nasjonalt nivå, jf. § 4 bokstavene e) til i), til innen fastsatt frist å avgi stemme på den kandidat de anser som mest skikket til å bli valgt som preses i Bispemøtet.

Stemmer fra stemmeberettigede etter § 4 a) og d) skal i valgoppgjøret vektes med 10 prosent, stemmeberettigede etter § 4 b) og c) skal i valgoppgjøret vektes med 10 prosent, stemmeberettigede etter § 4 e), f), g) og i) skal i valgoppgjøret vektes med 70 prosent og stemmeberettigede etter § 4 h) skal i valgoppgjøret vektes med 10 prosent.

En kandidat som etter vektingen oppnår samlet stemmeandel over 50 prosent, vinner valget. Hvis ingen oppnår dette, går de to med størst stemmeandel etter vekting videre til 2. valgomgang.

Kirkerådet skal foreta valgoppgjør og erklære vinneren av valget.

§ 8. Stadfestelse av valget

Kirkerådet skal stadfeste valget av biskop og inngå arbeidsavtale med vedkommende.

§ 9. Ikrafttredelse og utfyllende bestemmelser

Reglene trer i kraft fra den tid Kirkerådet bestemmer. Fra samme tid oppheves regler 17. april 2012 nr. 722 om nominasjon mv. ved tilsetting av biskoper.

Kirkerådet kan gi nærmere regler til utfylling av bestemmelsene i dette regelverket.

Kirkemøtet gir Kirkerådet myndighet til å foreta mindre endringer i reglene.